

Katsaus Venäjän taloustilanteeseen ja suomalaisyritysten toimintaan Luoteis-Venäjällä

Erityisasiantuntija Martta Halonen 16.5.2016

Venäjän taloustilanne

- Vakavat rakenteelliset ongelmat ja raaka-aineriippuvuus
- Alhainen tuottavuus, investointilama, heikentynyt ostovoima, inflaatio
- Öljyn hinnan romahdus on vienyt pohjan pois vuoden 2016 budjetilta. Alijäämän rahoitusmahdollisuudet ovat rajalliset.
- Venäjän budjettiin ei muutoksia ennen duuman vaaleja

Venäjän taloustilanne

- Tuonninkorvauspolitiikka
- Korkeat korot - ohjaukorko 11 %
- Valtio lähes velaton, mutta alueet erittäin velkaisia ja budjetit alijäämäisiä
- Rahamarkkinoiden toiminta Venäjällä lamaantunut, pankkien määrä vähenee yhä

	2013	2014	2015	Ennuste 2016
Venäjän BKT	1,3 %	0,7 %	-3,7 %	-0,3 %
Reaalipalkka	5,5 %	1,3 %	-8,9 %	-2,9 %
Inflaatio	6,5 %	11,4 %	12,9 %	7,0 %
Vähittäiskauppa	3,9 %	2,5 %	-10,1 %	-3,3 %
Teollisuustuotanto	0,3 %	1,7 %	-3,4 %	-0,6 %
Investoinnit	-0,3 %	-2,5 %	-8,4 %	-3,1 %
Urals-öljyn keskihinta	109 \$/bll	98 \$/bll	51 \$/bll	40 \$/bll
Rupla/EUR vaihtokurssi	45,32	72,34	80,67	
Budjetin yli/alijäämä	-0,5 %	-0,5 %	-2,6 %	- 5,1 %

Venäjän talousnäkymät

- Budjettivaje riski maan taloudelle ja inflaatiolle
- BKT:n kasvu seuraavien kahden vuosikymmenen aikana on arvioiden mukaan 1-1,5 %
- Öljyn hinnan ja ruplan kurssin kehitys
- Työikäisen väestön erittäin nopea supistuminen
 - - 2015-2035 90,7 milj. -> 80,1 milj.
- - Alhainen eläkeikä: naisilla 55 v., miehillä 60 v.

Suomen ja Venäjän kaupalliset suhteet

- Venäjä ei ole enää Suomen suurin kauppakumppani
- Venäjä on Suomen 3. suurin tuontimaa ja 5. suurin vientimaa. Vuonna 2015 vienti -32 %, alle vuoden 2009 tason
- Venäjän osuus Suomen viennistä vuonna 2015 oli alle 6 % ja kauppa on Suomelle alijäämäistä (2,8 mrd €).

Suomen ja Venäjän kaupalliset suhteet

- Vienti Venäjälle pääasiassa korkean teknologian investointihyödykkeitä (koneet ja laitteet, valmistetut tavarat, kemianteollisuus); tuonti Venäjältä pääasiassa energiaa (öljy ja kaasu)
- Tuonnin laskua selittää öljyn hinnan romahdus, viennin laskua Venäjän talouden tila ja investointien voimakas väheneminen
- Kumulatiiviset investoinnit Suomesta Venäjälle yli 12 mrd € (EK)

Suomalaiset yritykset Venäjällä

- Arviolta 500-600 suomalaista yritystä toimii Venäjän markkinoilla ja työllistää noin 50 000 henkeä, näistä valtaosa Luoteis-Venäjän alueella
- Haasteita: talouskriisi, ruplan kurssi, asiakkaiden rahoitusvaikeudet, investointien väheneminen, kulutuskysynnän lasku, protektionismi
- Yritykset sopeuttaneet toimintojaan, muutamat yritykset poistuneet Venäjän markkinoilta
- Myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia, kuten paikallisen tuotannon käynnistäminen tai kehittäminen sekä viennin laajentaminen

Pakotteet

- EU-pakotteilla epäsuoria vaikutuksia: venäläisyritysten rahoitusvaikeudet, markkinoilla tarjolla vähemmän rahaa, joka kallista
- Eräät tuotenimikkeet vientikielossa, osa luvanvaraisia – vaikeuksia venäläiselle teollisuudelle (Arktinen alue, öljy- ja kaasuteollisuus)
- Venäjän asettama elintarvikkeiden tuontikielto

Suomen maakuva Luoteis-Venäjällä

- Suomen ”brändi” alueella vahvan myönteinen
- Korkealuokkaiset palvelut ja tuotteet, henkilöiden ja tuotteiden luotettavuus
- Ekologisesti puhtaat tuotteet, puhdas luonto
- Suomalaisyritykset eettisiä työnantajia

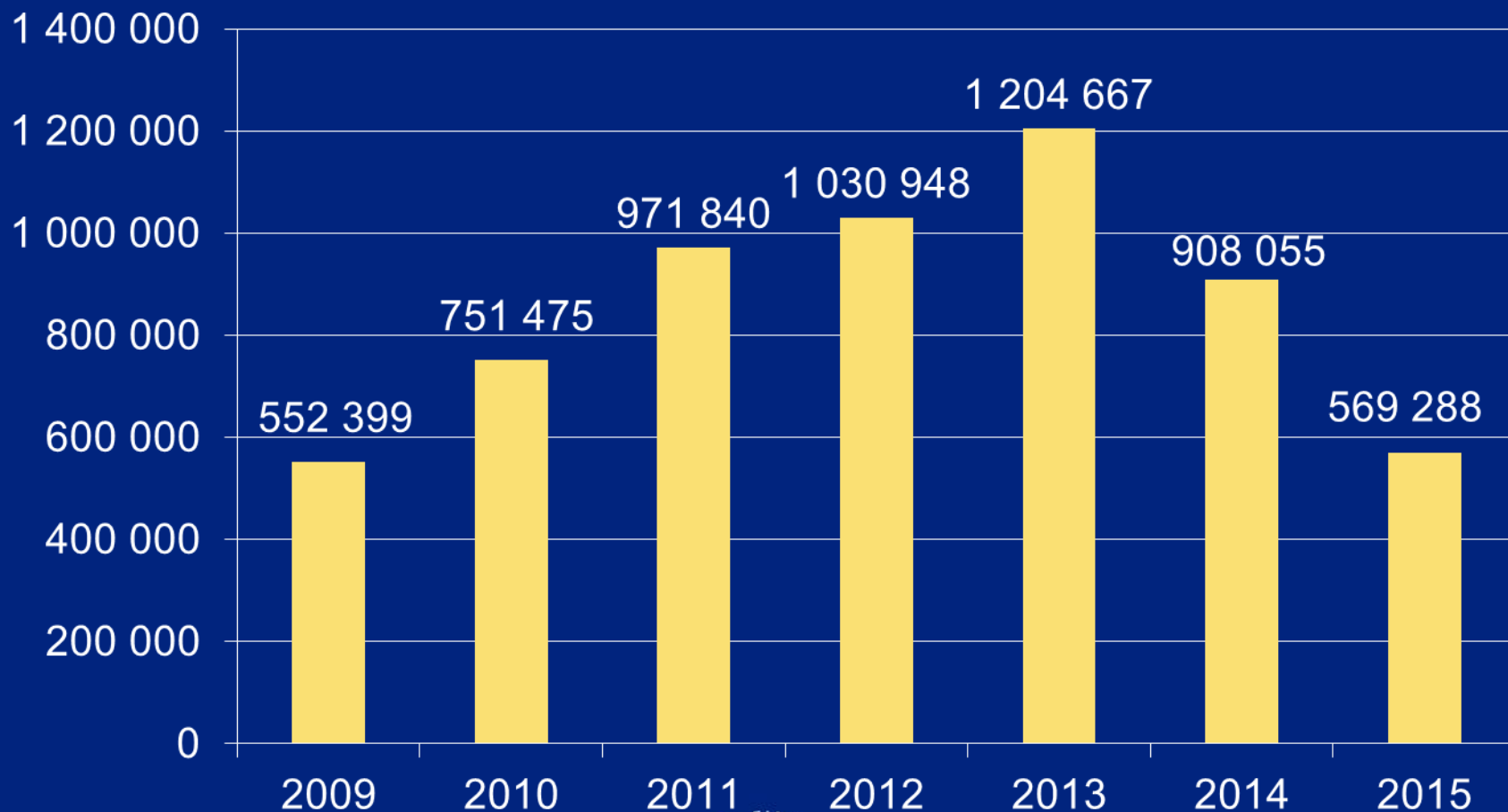

Matkailu

- Venäläisten yöpymiset Suomessa -41,6 % v. 2015, tammi-helmikuussa 2016 -14,6 %
- Saapuneiden määrä -42,8 % v. 2014, tammi-helmikuussa 2016 -15,6 %
- Venäläisten osuus kaikista matkailijoista:
2014 – 23,5 %, 2015 – 14,2 %
- Viipymän kesto kuitenkin pysynyt samana
2015: 2,2 vuorokautta

Viisumihakemusten määrän kehitys Pietarin pääkonsulaatissa

Matkailu

- Matkailun riippuvuus yhdestä maasta (Venäjä) on vähentynyt ja erityisesti Saksan ja Kiinan merkitys lähtömaina kasvanut

Suomen valitit venäläiselle matkailijalle:

- Läheisyys, mahdollisuudet saapua maahan ilman lentämistä, turvallisuus ja liikkumisen mukavuus
- Lähimatkailu on entistä houkuttelevampaa

